

Θεσσαλιώτιδος Τιμόθεος: Ο Προφήτης Ελισσαίος ήταν κήρυκας του Αγίου Πνεύματος

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων κ. Τιμόθεος, το εσπέρας της Παρασκευής 13 Ιουνίου 2025 και ώρα 8:00΄μ.μ., χοροστάτησε στην ακολουθία του Εσπερινού, επί τη εορτή του αγίου και ενδόξου προφήτου Ελισσαίου, στον Ιερό Ναό Αγίου Σεραφείμ Ψαθοχώρας.

Με αφορμή την ιερή μνήμη του Προφήτου Ελισσαίου, ο Σεβασμιώτατος, απευθυνόμενος με λόγο ποιμαντικό και εμπνευσμένο, ανέδειξε την πνευματική σχέση Πνεύματος και Εκκλησίας, όπως αυτή φανερώνεται στον βίο του προφήτου, λέγοντας χαρακτηριστικά:

Με την αποψινή ακολουθία και την αυριανή, ολοκληρώνεται αυτή η εβδομάδα της Αγίας Πεντηκοστής και του γεγονότος της καθόδου εις τη ζωή της Εκκλησίας του Παναγίου Πνεύματος, του 3ου προσώπου της Αγίας Τριάδος.

Βέβαια, δεν ολοκληρώνεται αυτή η εορτή εξαιτίας του ότι αποδίδεται απόψε και αύριο, γιατί η παρουσία του Παναγίου Πνεύματος μέσα στη ζωή της Εκκλησίας είναι εσχατολογική παρουσία. Δηλαδή, είναι από τη δημιουργία του κόσμου, μέχρι και τα έσχατα του κόσμου.

Και όταν σκεπτόμαστε, ή πρέπει να μάθουμε να σκεπτόμαστε εκκλησιολογικά και θεολογικά μέσα στη ζωή μας και στη ζωή της Εκκλησίας εμείς οι Χριστιανοί, η δημιουργία του κόσμου άρχισε με την παρουσία και των τριών προσώπων της Αγίας Τριάδος. Διότι, στο βιβλίο της Γενέσεως, γράφει σε πρώτο πληθυντικό: «ποιήσωμεν άνθρωπον». Δηλαδή, η Αγία Τριάδα ενήργησε και δημιουργήθηκε ο κόσμος και ολόκληρος ο άνθρωπος.

Το Άγιο Πνεύμα, λοιπόν, δρούσε όχι μόνον από την ημέρα της Πεντηκοστής και

μετά εις τη ζωή της Εκκλησίας, αλλά αείποτε, πάντοτε. Και αυτό το βλέπουμε, επειδή απόψε τυχαίνει και αύριο έχουμε και τη μνήμη ενός από τους μεγάλους προφήτες, του Αγίου Προφήτη Ελισσαίου, μαθητού του Προφήτη Ηλία του Θεσβίτου.

Όλοι αυτοί οι δίκαιοι και οι προφήτες της Παλαιάς Διαθήκης, εν Αγίω Πνεύματι ομιλούσαν. Βεβαίως, όχι με την αποκάλυψη της παρουσίας του Θεού, της ενσάρκου οικονομίας δηλαδή του Ιησού Χριστού, γιατί δεν είχε γεννηθεί ακόμη ο Θεός Λόγος, ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός, και δεν είχαμε και την κάθοδο του Αγίου Πνεύματος, αλλά «εν εσώπτρω και εν αινίγματι» οι προφήτες και οι δίκαιοι της Παλαιάς Διαθήκης, μέσα στο γνόφο της παρουσίας του Θεού, ομιλούσαν περί του Θεού.

Το ίδιο έκανε και ο Προφήτης Ηλίας και ο Προφήτης Ελισσαίος. Ο Προφήτης Ελισσαίος, όπως διαβάσαμε, επί τη υποδείξει του Θεού, τον βρήκε ο Ηλίας στο χωράφι του, εκεί που όργωνε, και του είπε ότι πρέπει να τα παρατήσει αυτά και να τον ακολουθήσει, γιατί μετά από λίγο καιρό ο Ηλίας θα έφευγε από αυτόν τον κόσμο, από αυτή τη ζωή, και έπρεπε να αφήσει έναν διάδοχό του για να διδάσκει τους ανθρώπους και να τους υπενθυμίζει την παρουσία του ζώντος και αληθινού Θεού.

Έτσι ακριβώς και έγινε, όπως καταγράφονται στα δύο βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης, εις των Βασιλειών Γ΄ και Δ΄. Δύο αυτά πολύ σπουδαία Παλαιοδιαθηκικά κείμενα που αναφέρονται και στη ζωή και των δύο προφητών.

Όταν επρόκειτο να αναληφθεί ο Προφήτης Ηλίας, αναφέρθηκε στον Ελισσαίο και του λέει: «Ζήτησέ μου τι θέλεις να έχεις από εμένα, επειδή εγώ πρόκειται εντός ολίγου να φύγω από αυτήν τη ζωή». Και ο προφήτης Ελισσαίος του απάντησε: «Θέλω να μου δώσεις διπλή χάρη απ' ό,τι έχεις εσύ. Διπλή δύναμη ενώπιον του Θεού και ενώπιον των ανθρώπων».

Και βέβαια, ο Προφήτης Ηλίας του λέγει ότι αυτά που ζητάς είναι μεγαλεπήβολα –

θα λέγαμε σήμερα – σχέδια. Όμως του λέγει: «Εάν με βλέπεις να αναλαμβάνομαι εις τους ουρανούς, όντως αυτό που ζητάς θα το έχεις». Και όντως εγένετο.

Μάλιστα, του άφησε – όπως γνωρίζουμε όλοι μας – τη μηλωτή του ο Ηλίας. Με διπλή χάρη χώρισε τα νερά του Ιορδάνη ο Ελισσαίος και πέρασε, ανέστησε ένας ο Ηλίας – μία ανάσταση έκανε. Ο Ελισσαίος έκανε δύο αναστάσεις εν ζωή και μία όταν είχε φύγει από τη ζωή. Μόλις τον ακούμπησαν επάνω στον τάφο του έναν νεκρό, ανέστη.

Θεράπευσε έναν λεπρό, τον Νεεμάν, έναν αξιωματούχο από τη Συρία, ο οποίος έμαθε ότι είναι ο προφήτης και δυνατός ενώπιον του Θεού και προσέφυγε σ' εκείνον και ο Ελισσαίος τον θεράπευσε. Δεν τον δέχτηκε, όμως, γιατί ήταν αλλοεθνής και αλλόθρησκος. Όμως τον θεράπευσε. Και ο Νεεμάν εξανέστη, εξαιτίας της εξουσίας και της δυνάμεώς του.

Ο Ελισσαίος δεν τον δεχόταν, αλλά ήθελε να δείξει στους ανθρώπους της εποχής του, αυτήν την περιχαράκωση των κρατών, για να διασωθεί το εκλεκτό λίκμα του Θεού.

Όχι γιατί είχε κάτι με τον Νεεμάν ή με κάποιον άνθρωπο, αλλά για να περισώσει αυτό που αγωνιζόμαστε και εμείς σήμερα, από τα θαλάσσια και τα υπόλοιπα σύνορά μας, για να μην έχουμε αυτή τη διάβρωση του πληθυσμού και την κατάσταση η οποία επικρατεί στα κράτη, στη ζωή μας και στις δυσκολίες που υπάρχουν. Αυτό, λοιπόν, είναι ένα πολύ ωραίο μήνυμα και μία πολύ ωραία διδασκαλία – αλλά δεν τον δέχτηκε.

Αυτό το οποίον, όμως, έτσι λίγο θα ήθελα να μείνουμε και να διδαχθούμε και να κατανοήσουμε από την ζωή του Προφήτη Ελισσαίου, αλλά και γενικώς τη ζωή μέσα στην Εκκλησία, είναι το γεγονός της Αναστάσεως. Να θυμηθούμε ότι, όταν ο Κύριος ανέστη εκ του τάφου, οι Ιουδαίοι δεν είπαν ότι η Ανάστασις ήταν ψέματα. Είπαν, ότι οι μαθητές έκλεψαν τον Κύριο και μας ομίλησαν ότι ανέστη. Γιατί; Γιατί πίστευαν στην Ανάσταση.

Ήταν ζυμωμένοι με αυτό το γεγονός της Αναστάσεως, διότι είχαμε τους

Προφήτες, ο Ηλίας και ο Ελισαίος, όπου έκαναν Αναστάσεις ανθρώπων και άλλοι προφήτες Αυτό, λοιπόν, δείχνει ότι έναντι των Σαδδουκαίων, οι οποίοι ήταν οι φιλόσοφοι, οι ληστές της εποχής εκείνης, παράλληλοι με τους Επικούριους τους δικούς μας, οι οποίοι έλεγαν «Ανάσταση μη είναι», ο λαός ήταν ζυμωμένος με το γεγονός της Αναστάσεως· πίστευε στην Ανάσταση.

Και αυτό είναι ένα πολύ βασικό σημείο, ότι είναι μία παιδαγωγία την οποία δέχτηκε ο λαός του Θεού από τον Θεό, διά των Προφητών. Τους χάριζε αυτές τις δυνατότητες να γίνονται Αναστάσεις ανθρώπων. Γι' αυτό, και όπως είπα, πίστευαν στην Ανάσταση των ανθρώπων. Και ο Χριστός ανέστη και πίστεψαν στην Ανάσταση του Χριστού, και μας παραδίδεται αυτό το γεγονός μέσα στην Εκκλησία. Πώς; Έν Αγίω Πνεύματι.

Ζούμε μέσα στην Εκκλησία την παρουσία του Αγίου Πνεύματος, το οποίον Άγιο Πνεύμα ενεργοποιεί τα χαρίσματα. Ενεργοποιεί τα χαρίσματα μέσα στην Εκκλησία. Και τα χαρίσματα αυτά μας τα παρέχει ο Παράκλητος, το Πνεύμα της Αληθείας, ο οποίος συνέχει τη ζωή των ανθρώπων τη συγκροτεί, την αναγεννά, την αναζωοποιεί και μας δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την εν Χριστῷ κοινωνία και σωτηρία μας.

Ο Προφήτης Ελισαίος δεν ήταν ένας άνθρωπος σπουδαίος της εποχής του. Ήταν μεγαλοκτηματίας, όπως και ο πατέρας του. Αλλά όλα αυτά τα εγκατέλειψε εις την κλήση του Θεού, όταν ο Προφήτης Ηλίας και μάλιστα, για να καταλάβουμε ότι ήταν – λέει – μεγαλοκτηματίας, να διαβάσουμε εκεί που το διάβασα εγώ (τώρα δεν ξέρω αν το καταλάβατε): όργωνε, λέει, με δώδεκα ζευγάρια βόδια.

Άνθρωπος δηλαδή επιφανής της εποχής εκείνης, ο οποίος εγκατέλειψε όλον αυτόν τον βίο του, τη ζωή του, για να ακολουθήσει την κλήση του Θεού και να γίνει ουσιαστικά, τι να γίνει; Παιδάριον τον ονομάζει το ιερό κείμενο· μαθητής δηλαδή του Προφήτη Ηλία, για να μπορέσει να ομιλήσει περί του Ιησού Χριστού· και ο οποίος emίλησε περί του Ιησού Χριστού και έχουμε διδασκαλία ξεκάθαρη περί της ελεύσεως του Μεσσία, της ενανθρωπήσεως δηλαδή του Δευτέρου Προσώπου της Αγίας Τριάδος, του Θεού Λόγου.

Και όλα αυτά ο Προφήτης Ελισσαίος τα έλεγε εννέα αιώνες πριν από τη γέννηση

του Ιησού Χριστού. Είναι και αυτό σημαντικό, το οποίον θα πρέπει να μας επιβεβαιώνει αυτή την πίστη μας εις την ενσάρκωση, στην παρουσία του Ιησού Χριστού ανάμεσά μας, και στο πάθος Του και την Ανάστασή Του. Ο Προφήτης Ελισσαίος, όπως λέγει το κείμενο του βίου του, πέθανε στη Σεβαστούπολη και εκεί ετάφη, και μαρτυρείται ο τάφος του μέχρι και σήμερα.

Αλλά ουσιαστικό είναι αυτά τα κείμενα τα οποία υπάρχουν στα δύο βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης, όπως είπαμε, στον Τρίτο και Τέταρτο Βασιλειών, όπου εκεί αναφέρεται η προσωπικότητά του και μας δημιουργεί αυτές τις προϋποθέσεις για τη σχέση που είχε οικοδομήσει ο Θεός με τους εκλεκτούς ανθρώπους, με αυτούς που Τον πίστευαν, με αυτούς που Τον αποδέχονταν και είχαν αποκάλυψη αυτοί οι άνθρωποι.

Και επιβεβαιώνεται ότι δι' Αγίου Πνεύματος πραγματοποιούνταν και τότε, όπως και τώρα, μέσα στην Εκκλησία. Πενήντα ημέρες μετά από την Ανάσταση του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, έχουμε την Κάθοδο του Αγίου Πνεύματος. Και μάλιστα, από τους ύμνους της Εκκλησίας μας ακούμε, που ψάλλεται ότι είναι η μεθέορτος εορτή. Είναι η μετά την Ανάσταση και την Ανάληψη του Χριστού εορτή. Αλλά και τελευταία εορτή - εννοώντας το γεγονός της Θείας Οικονομίας -, όπου ολοκληρώνεται η Θεία Οικονομία διά της Καθόδου του Αγίου Πνεύματος στη ζωή της Εκκλησίας. Και το Άγιο Πνεύμα, ξέρετε, «ὅπου θέλει πνεῖ». Γιατί είναι Πνεύμα, το Πνεύμα του Θεού, το οποίον επιφέρεται «ἐπὶ πάσαν τὴν κτίσιν» και μέσα στις καρδιές των ανθρώπων. Δεν έχει όνομα και δεν μπορούμε να δώσουμε όνομα στο Πανάγιο Πνεύμα.

Ακούμε τους ύμνους, τον πολύ ωραίο ύμνο που όλοι μας τον γνωρίζουμε:

Βασιλεῦ οὐράνιε, Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας... Ὁ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν... Ὅλα αυτά είναι επίθετα και κοσμήματα, πραγματικά, για να ονοματίσουμε το Άγιο Πνεύμα, το οποίον ονοματίζεται από εμάς τους ανθρώπους ανάλογα με την ανάγκη μας και με τη διάθεσή μας.

Όμως το Πανάγιο Πνεύμα, όπως λέγει ο Άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος, είναι το ἀπειροτέλειον ὄν. Απειροτέλειον. Η απειρία της τελειότητας μέσα στην οντολογική κατάσταση· και το ονομάζει «ὄν» από τη Θεία ονοματοδοσία, για να μας πει ότι το Άγιο Πνεύμα δεν είναι ιδεατό, δεν είναι σκέψη, δεν είναι ιδέα, δημιούργημα· αλλά είναι οντολογική κατάστασις του Τρισαγίου Θεού: του Πατρός, του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, το οποίον λειτουργεί μέσα στην Εκκλησία.

Και πώς λειτουργεί το Πανάγιο Πνεύμα μέσα στην Εκκλησία; Η πρώτη λειτουργία

Του είναι ότι είναι Παράκλητος, δηλαδή παρηγορητής· μας παρηγορεί. Μας παρηγορεί μέσα στις καρδιές μας όταν θέλουμε να το επικαλούμαστε και να το έχουμε και να αγωνιζόμαστε. Όταν έχουμε καθαρό νοῦν και καθαρή διάθεση και καθαρό σώμα, εκείνο να έρχεται και να σκηνώνει μέσα μας και να πραγματοποιείται αυτό που λέγει ο Απόστολος Παύλος: ότι είμαστε ναός του Αγίου Πνεύματος, ο καθένας από εμάς και η καθεμία, και ενεργοποιεί και τα χαρίσματα μέσα στην Εκκλησία με την επίκληση του Αγίου Πνεύματος.

Το νερό το κάνουμε αγίασμα για να βαπτιστούμε· το κάνουμε αγιασμό για να αγιαστούμε στα σπίτια μας και στη ζωή μας. Με το Άγιο Πνεύμα παίρνουμε το ψωμί και το κρασί και τα κάνουμε Σῶμα και Αἷμα Χριστοῦ, και μετέχουμε του Χριστού και αγιαζόμαστε και σωζόμαστε και χαριτωνόμαστε. Το λάδι το κάνουμε ευχέλαιο. Έχουμε ιερείς, διά του Αγίου Πνεύματος τελειοποιούνται και ενεργοποιούνται τα χαρίσματα, λοιπόν, μέσα στην Εκκλησία· γι' αυτό και εξασφαλίζει την ενότητα και τη συγκρότηση της Εκκλησίας.

Και ο Άγιος Ελισσαίος, ο Προφήτης Ελισσαίος, ήταν και αυτός ένας κήρυκας του Αγίου Πνεύματος. Γιατί μας επιβεβαίωσε την παρουσία του Αγίου Πνεύματος εις τη ζωή των ανθρώπων της εποχής εκείνης, αλλά και στην εσχατολογική κατάσταση της Εκκλησίας, με όλα αυτά τα οποία προορατικώς – όπως του αποκάλυπτε ο Θεός – έλεγε στους ανθρώπους για την έλευση του Θεού και αυτήν τη διδασκαλία του την επιβεβαίωνε με τα θαύματα, με τα σημεία τα οποία έκανε.

Έτσι, λοιπόν, ευχόμαστε και προσευχόμαστε όλοι μας να έχουμε στη ζωή μας το Άγιο Πνεύμα, το οποίον λειτουργεί μέσα στη ζωή μας προφητικώς – δηλαδή μας διδάσκει -, λειτουργικώς μας ανακαινίζει και μας αναζωογονεί με τα Άγια Μυστήρια της Εκκλησίας μας και θυσιαστικώς προσφέρεται σε όλους εμάς.

